

PM Rotel II (Dnr KS 2018/295)

Förslag till ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder)

Remiss från Boverket

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog anför följande.

Ärendet

Boverket har remitterat förslag till ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), och tillhörande konsekvensutredning till staden. De ändrade reglerna är tänkta att träda i kraft den 1 januari 2019.

Sedan 2011 används europeiska konstruktionsstandarder, så kallade eurokoder, för att verifiera krav på bärförmåga, stadga och beständighet hos byggnadsverk. Till eurokoderna är nationella val knutna som utgår från medlemsstaternas olika förutsättningar avseende geologi, klimat med mera. I Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2010:11) om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), EKS, görs dessa nationella val till eurokoderna. I EKS ställs även allmänna krav på bland annat projektering, dokumentation och kontroll av bärande konstruktioner.

EU-medlemskapet förutsätter att vid offentlig upphandling ska verifiering av bärförmågan enligt eurokodssystemet accepteras. Detta för att handelshinder inte ska uppstå från svensk sida.

Nu föreslagna ändringar av EKS är ett led i Boverkets kontinuerliga arbete med att se över reglerna och genomföra justeringar, rättelser med mera. Boverkets anger att syftet med översynen är att förenkla och förbättra tillämpningen samt minska den byggkostnadsökning som övergången från tidigare konstruktionsregler till EKS och eurokoderna medförde. Ändringarna omfattar främst reglerna om lastkombinationer, brandskydd och olyckslaster. I övrigt genomförs en del rättelser, redaktionella ändringar och andra förtydliganden.

Ändringarna förväntas enligt Boverket sammantaget leda till minskade byggkostnader.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [Boverkets hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till Stadsledningskontoret, Exploateringsnämnden, Fastighetsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB, underremiss AB Stockholmshem. Exploateringsnämnden har ej inkommit med svar och Stadsbyggnadskontoret har inkommit med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret positivt på Boverkets intentioner att minska den byggkostnadsökning som övergången från tidigare konstruktionsregler till EKS och eurokoderna medförde. Under Avdelning A – Övergripande bestämmelser föreslår Boverket i § 27 att byggherrens utförandekontroll alltid ska göras vilket är ett tillägg jämfört med nuvarande version. Stadsledningskontoret anser att denna del i förslaget behöver förtydligas och utformas på ett sätt som inte leder till merkostnader.

Fastighetsnämnden ställer sig positiva till ändringar och förtydliganden i föreskrifter och allmänna råd om tillämpning så att färre dimensioneringsfel och fel i utförandet uppkommer.

Stadsbyggnadskontoret anser i huvudsak att Boverkets förslag är positiva och att de kommer att leda till en tydligare och underlättad tillämpning av konstruktionsreglerna.

Stockholms Stadshus AB ser positivt på att Boverket ser över reglerna och genomför justeringar för att förenkla och förbättra den nationella tillämpningen.

Mina synpunkter

Stockholm växer i rekordfart och både bostadsbyggandet och investeringar i infrastruktur liksom i samhällsfastigheter är höga. God kostnadskontroll och noga uppföljning är centralt i investeringsprocessen, därför är Boverkets intentioner att minska den byggkostnadsökning som övergången från tidigare konstruktionsregler till EKS och eurokoderna medförde välkomna.

Under Avdelning A – Övergripande bestämmelser föreslår Boverket i § 27 att byggherrens utförandekontroll alltid ska göras vilket är ett tillägg jämfört med nuvarande version. Till detta är fogat ett allmänt råd med innebörden att utförandekontrollen bör vara klar innan en byggnad eller en del av en byggnad tas i bruk samt att utförande som är svåra att kontrollera i den färdiga byggnaden, exempelvis pålar i mark och ingjuten armering, bör kontrolleras i ett tidigt skede av byggnationen. Ändringen bedöms enligt Boverket medföra att reglerna blir tydligare och lättare att förstå. Ändringen medverkar enligt Boverkets motivering därmed till färre byggskador och ökad kvalitet i byggandet. Det finns en risk för en oproportionerligt omfattande kontrollverksamhet och denna ändring behöver konsekvensbeskrivas ytterligare för att säkerställa att den inte leder till onödiga fördyringar.

Denna del i förslaget behöver förtydligas och utformas på ett sätt som inte leder till merkostnader.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 11 april 2018

JAN VALESKOG

Bilaga

Remiss av förslag till ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Boverket har remitterat förslag till ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), och tillhörande konsekvensutredning. De ändrade reglerna är tänkta att träda i kraft den 1 januari 2019.

Sedan 2011 används europeiska konstruktionsstandarder, så kallade eurokoder, för att verifiera krav på bärförmåga, stadga och beständighet hos byggnadsverk. Till eurokoderna är nationella val knutna som utgår från medlemsstaternas olika förutsättningar avseende geologi, klimat med mera. I Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2010:11) om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), EKS, görs dessa nationella val till eurokoderna. I EKS ställs även allmänna krav på bland annat projektering, dokumentation och kontroll av bärande konstruktioner.

EU-medlemskapet förutsätter att vid offentlig upphandling ska verifiering av bärförmågan enligt eurokodsystemet accepteras. Detta för att handelshinder inte ska uppstå från svensk sida.

Nu föreslagna ändringar av EKS är ett led i Boverkets kontinuerliga arbete med att se över reglerna och genomföra justeringar, rättelser med mera. Boverkets anger att syftet med översynen är att förenkla och förbättra tillämpningen samt minska den byggkostnadsökning som övergången från tidigare konstruktionsregler till EKS och eurokoderna medförde. Ändringarna omfattar främst reglerna om lastkombinationer, brandskydd och olyckslaster. I övrigt genomförs en del rättelser, redaktionella ändringar och andra förtydliganden.

Ändringarna förväntas enligt Boverket sammantaget leda till minskade byggkostnader.

Beredning

Ärendet har remitterats till Stadsledningskontoret, Exploateringsnämnden, Fastighetsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB, underremiss AB Stockholms hem. Exploateringsnämnden har ej inkommit med svar och Stadsbyggnadskontoret har inkommit med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 mars 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges budget för 2018 framgår att nämnder och bolagsstyrelser planerar för höga investeringsnivåer under kommande år. Den planerade expansionen med höga investeringsnivåer inom kommunkoncernen kräver god kontroll av byggprocessen med effektiv styrning och uppföljning av investeringar och ekonomi. Det är ett starkt intresse för staden att på olika sätt motverka höjda byggkostnader. Ändringar i det nationella regelverket som kan underlätta för staden att sänka kostnaderna i plan- och byggprocessen välkomnas och stadsledningskontoret ser därför positivt på Boverkets intentioner att minska den

byggkostnadsökning som övergången från tidigare konstruktionsregler till EKS och eurokoderna medförde.

Under Avdelning A – Övergripande bestämmelser föreslår Boverket i § 27 att byggherrens utförandekontroll alltid ska göras vilket är ett tillägg jämfört med nuvarande version. Till detta är fogat ett allmänt råd med innebörden att utförandekontrollen bör vara klar innan en byggnad eller en del av en byggnad tas i bruks samt att utförande som är svåra att kontrollera i den färdiga byggnaden, exempelvis pålar i mark och ingjuten armering, bör kontrolleras i ett tidigt skede av byggnationen. Ändringen bedöms enligt Boverket medföra att reglerna blir tydligare och lättare att förstå. Ändringen medverkar enligt Boverkets motivering därmed till färre byggskador och ökad kvalitet i byggandet. Stadsledningskontoret ser dock med denna regeländring en risk för en oproportionerligt omfattande kontrollverksamhet och anser därför att denna ändring behöver konsekvensbeskrivas ytterligare för att säkerställa att den inte leder onödiga fördyringar.

Stadsledningskontoret anser att denna del i förslaget behöver förtydligas och utformas på ett sätt som inte leder till merkostnader.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 mars 2018 att godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Vi ställer oss positiva till ändringar och förtydliganden i föreskrifter och allmänna råd om tillämpning så att färre dimensioneringsfel och fel i utförandet uppkommer. Men beroende på projektens art kan det innebära merkostnader vid resurssättning av kontroller samt ökad tid för kontrollerna. Vi har inte bedömt riktigheten i europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder).

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 april 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret anser i huvudsak att Boverkets förslag är positiva och att de kommer att leda till en tydligare och underlättad tillämpning av konstruktionsreglerna. Därutöver föreslår stadsbyggnadskontoret att en samordnande huvudkonstruktör bör finnas i komplexa byggprojekt, att konstruktionskontrollerna bör utgöra en del av kontrollplanen samt, att konstruktionsdokumentationens omfattning kopplas till respektive säkerhetsklass, där mindre komplex byggnation kräver mindre redovisning än medel och mer komplexa byggåtgärder. Kontorets kommentarer kan utläsas i de särskilda styckena i bilaga 1 – Boverkets svarsfil.

Avd.	Kap.	§	Kommentar/Motivering	SBKs förslag till ändring
A		2	Bra att tillämpningen av EKS inte gäller för cisterner	

			om högst 10 m2	
A		25 - 27	Bra att krav på kontroller samlas i de paragrafer definitionen och omfattningen av kontrollerna finns.	SBK föreslår att Boverket i de allmänna råden tydliggör att; - en samordnande huvudkonstruktör ska finnas i komplexa byggåtgärder - konstruktionskontrollerna ska utgöra en del av kontrollplanen.
A		25	Bra att tydliggöra vem / vilka som kan utföra dimensioneringskontrollen.	
A		27	Bra att tydliggöra syftet med utförandekontrollen och när den bör vara utförd.	
A		29	Bra att tillåta undantag från upprättandet av konstruktionsdokumentation för byggnader som är högst 50 m2 och är avsedda för människor att vistas i tillfälligt.	SBK föreslår att konstruktionsdokumentationens omfattning kopplas till respektive säkerhetsklass, där mindre komplex byggnation kräver mindre redovisning än medel och mer komplexa åtgärder.
C	1.1.2	2	Bra att lägsta nivå på bärförmågan vid brand i Br0-byggnader och att skyddsbehovet ska dokumenteras i brandskyddsdokumentation tydliggörs	
C	1.1.4	5	Bra att numeriska metoder får tillämpas som alternativ till vindtunnelförsök.	
C	1.1.7	1 - 14	Bra att föreskrifter gällande olyckslast tydliggörs.	

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 20 mars 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Underremiss

AB Stockholmsshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Boverkets föreslagna ändringar välkomnas. Majoriteten av ändringarna kan leda till lägre produktionskostnader och snabbare byggprocesser.

Under avdelning A föreslås en mer utförlig utförandekontroll av byggherrar. En mer omfattande kontroll av utfört arbete riskerar öka byggkostnader om byggherrar behöver

avsyna konstruktionsarbeten innan arbete kan fortsätta. Emellertid är det otydligt vem som ska utföra kontrollen. Vår bedömning är att kontroller bör göras på ett något förenklat sätt, annars kan en konstruktör behövas på plats varje dag under ett projekt och därmed leda till stora merkostnader.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ser positivt på att Boverket ser över reglerna och genomför justeringar för att förenkla och förbättra den nationella tillämpningen. Koncernledningen ser också positivt på att förändringarna sammantaget ska leda till minskade byggkostnader.

Koncernledningen instämmer i Stockholmsdömskans svar angående att förtydligande behövs gällande hur utförandekontrollen ska utföras och av vem.